

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Sendt pr. mail til: Mette Samuelson (mesam@fvm.dk) og EU og internationalt (eui@fvm.dk)

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

§2-høring om EU-Kommissionens henstillinger om CAP-strategisk plan (L09-21)

Landbrug & Fødevarer fremsender hermed høringssvar om Europa-Kommissionens henstillinger til EU-landene om implementering af EU's fælles landbrugspolitik via CAP-strategiske planer (L09-21), der blev sendt i høring den 5. marts 2021.

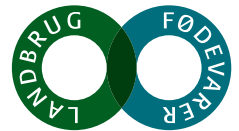
Det bemærkes, at det i meddelelsens bilag er første gang, at der laves en egentlig samlet oversigt over, hvor de enkelte EU-lande står i forhold til de mål, der er opstillet i jord-til-bord strategien, biodiversitetsstrategien om gødning, pesticider, antibiotika og natur, EU's ambition om klimaneutralitet samt en række generelle landdistriktsmål om fx udrulning af bredbånd i EU's landdistrikter. Ambitionerne er høje og dækker mange områder, hvorfor det indledningsvist er afgørende med en forventningsafstemning i forhold til EU's begrænsede landbrugsbudget: EU's landbrugspolitik kan ikke finansiere alle tiltag og ambitioner, der opstilles for den europæiske fødevarer- og landbrugsproduktion.

Det giver også anledning til endnu en gang at understrege behovet for, at der udarbejdes en grundig konsekvensanalyse af EU's Jord-til-bord- og biodiversitetsstrategier som helhed ligesom det amerikanske landbrugsministerium har fået udarbejdet en analyse, der peger på, at strategiernes implementering risikerer at koste både vækst, indtjening og eksport i Europa.

Opgørelsen er også interessant, fordi der i forhold til de ambitiøse mål i Jord-til-bord strategien endnu ikke er klarhed over eller enighed om de konkrete indikatorer for de mål, som indgår i strategierne.

Landbrug & Fødevarer har følgende generelle pointer til meddelelsen om Kommissionens henstillinger:

- EU's fælles landbrugspolitik kan ikke finansiere alle behov. Der er også behov for andre former for finansiering (nationale midler eller andre EU-fonde i forhold til f.eks. bredbånd, natur, klima m.m.) Hver gang man fjerner midler fra den direkte støtte, fjerner man midler fra danske landmænds bundlinje – og dermed landmænds mulighed for at investere i den grønne omstilling.
- Kommissionen har offentliggjort en række henstillinger, men det er afgørende for Landbrug & Fødevarer, at man i Danmark nationalt har fleksibilitet og kan foretage den prioritering af indsatser, som Kommissionens forslag til en revision af reglerne om den fælles landbrugspolitik, lægger op til.
- Det er dog positivt, at det anerkendes i Kommissionens analyse, at Danmark er frontløber på en række områder, som fx lavt pesticidforbrug og antibiotikaforbrug ligesom der i en årrække er foretaget væsentlige reduktioner i ft. gødning. Det er vigtigt for Landbrug & Fødevarer, at denne position og indsats også respekteres, når man skal udmønte politikken.
- Det faglige grundlag kan udfordres på en række områder. Det gælder eksempelvis i forhold til ammoniak, hvor Landbrug & Fødevarer ikke er enig i Kommissionens analyse af Danmarks ammoniakudfordring.

I notatet beskrives et udvalg af de anbefalinger, som Kommissionen har givet Danmark. Det er de anbefalinger, som fremhæves af fødevarerministeriet som de vigtigste. Det er cirka halvdelen af anbefalingerne. Landbrug & Fødevarer har følgende kommentarer til disse:

Fordeling af landbrugsstøtte, herunder indførelse af omfordelingsstøtte

Generelt er Landbrug & Fødevarer imod støtteløfter, da vi ser støtten som en betaling for de høje produktionsstandarder som danske og europæiske landmænd skal opfylde. Det er standarder for miljø, dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed, sporbarhed og at holde landbrugsjorden i god landbrugs- og miljømæssig stand, og disse standarder skal opfyldes både på den første hektar på bedriften, såvel som på den sidste hektar på bedriften.

Til gengæld anbefaler Landbrug & Fødevarer, at der indføres en omfordeling svarende til fem procent af grundbetalingen. Denne ekstra støtte gives til de første 60 ha på en bedrift og vil således hjælpe til at imødegå nogle af de engangsomkostninger, som både små og store bedrifter har.

For at skabe økonomisk kontinuitet og forudsigelighed for landmændene ser Landbrug & Fødevarer det som vigtigt, at der ikke sker en omfordeling af landbrugsstøtten mellem landmænd. Hvis der skal ske en yderligere udjævning af betalingsrettighedernes værdi, er det derfor vigtigt, at det sikres, at de sektorer, som vil blive ramt af en udjævning af værdierne, bliver kompenseret på anden vis. For eksempel via grønne ordninger, som er specifikt målrettet disse sektorer, og som inkluderer en betydelig incitamentsbetaling.

Kommissionen nævner i analysen af Danmark, at Danmark er et af de EU-lande, hvor gennemsnitsstørrelsen på bedrifterne er højest, og at der er særligt lave indkomster for bedrifter i størrelsesordenen 20-75 ha. Det skal bemærkes, at bedrifter i denne størrelsesorden ofte har andre indtægter ved siden af landbrugsdriften, da det ofte ikke er fuldtidsbedrifter.

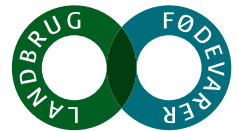
Behov for at iværksætte risikostyringsinstrumenter

Landbrug & Fødevarer støtter ikke en øremærkning af CAP-midler til risikostyring. Der udbydes i dag private afgrødeforsikringer med et begrænset optag, og vi mener udviklingen på dette område bør være markedsdrevet. Den stærke andelsorganisering i dansk landbrug er med til at sikre landmændenes afsætning – også i tider med forstyrrelser på nære og fjerne markeder. Vi bemærker, at Kommissionen i notatet anerkender værdien af den stærke andelsorganisering i Danmark.

Behov for naturindsats

Landbrug & Fødevarer tilslutter sig behovet for at gøre en indsats for natur og biodiversitet – også i det dyrkede land – og er enig i, at den fælles landbrugspolitik er et vigtigt redskab i den forbindelse, da landbrugspolitikken i høj grad sætter rammerne for hvilke tiltag der er mulige på landbrugsarealer. Landbrug & Fødevarer har derfor fokus på muligheden for en hensigtsmæssig gennemførelse af blandt andet bruttoarealmodellen, da den netop vil kunne fremme andelen af diverse landskabslementer i det dyrkede land ligesom frivillige eco schemes også vil kunne være hensigtsmæssige incitamenter.

Det er dog vigtigt at understrege, at en bredere indsats for natur- og biodiversitet og en realisering af tiltagene i EU's biodiversitets strategi vil kræve en langt bredere finansiering end gennem den fælles landbrugspolitik. Landbrug & Fødevarer peger derfor på behov for en øget national finansiering af tiltag vedrørende natur og biodiversitet.

Økologi

Landbrug & Fødevarer mener, at det er afgørende at udviklingen i det økologiske areal er markedsdrevet og drives af en stigende og stabil efterspørgsel efter de økologiske produkter. Landbrug & Fødevarer bakker op om at bruge EU's landbrugspolitik til økologitilskud – i søjle 1 eller søjle 2, som EU-Kommissionen foreslår.

Klimainsats

Kommissionen anbefaler, at der skal gøres en indsats for at reducere klimagasudledningen i landbrugssektoren – særligt ift. metan og lattergas.

Det er Landbrug & Fødevarers holdning at anvendelsen af landbrugsstøtten til finansiering af klimatiltag skal anvendes til aktive investeringer for landmændene og i erhvervet, der sikrer udvikling, vækst og konkurrenceevne. Tiltag som udtagning af lavbundsjordene bør finansieres af staten via finansloven.

Fokus på ligestilling

Landbrug & Fødevarer er enig i Kommissionens anbefaling om, at man skal fremme generationsskifter i landbruget med fokus på en ulig kønsbalance ved at anvende CAP-instrumenter for unge landbrugere.

Europæisk innovationspartnerskab

Det fremgår af notatet, at *"Kommissionens anbefaling i relation til operationelle grupper lyder på, at Danmark fremadrettet bør yde støtte til grupperne i den strategiske plan med henblik på at spille en mere aktiv rolle i det europæiske innovationspartnerskab for landbrug og derved opnå en højere grad af tværgående samarbejde i EU. En opfyldelse af Kommissionens anbefaling forudsætter en ny støtteordning og allokering af midler til dette i den strategiske plan."*

Det er ikke en ordlyd, som Landbrug & Fødevarer kan finde i henstillingerne, men da det er afgørende, at dansk landbrug ikke går glip af relevant netværk og finansieringsmuligheder med fokus på innovation, så vil Landbrug & Fødevarer være villig til at afsætte en mindre pulje under fremtidens danske landdistriktsprogram til det europæiske innovationspartnerskab. Landbrug & Fødevarer bemærker at Kommissionen i henstillingerne anerkender det stærke innovationsarbejde i Danmark på landbrugsområdet.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at vi også har stor interesse for at følge, hvordan de øvrige henstillinger vil blive håndteret i Danmark og ser frem til en grundig inddragelse af erhvervet i forhold til disse.

Det bliver i øvrigt vigtigt, at landbrugsministrene har fokus på, at der fortsat er fuld gennemsigtighed om udarbejdelse og godkendelse af CAP-strategiske planer i alle europæiske lande, så det sikres, at der er transparens, lige konkurrencevilkår samt at der er mulighed for at lade sig inspirere på tværs af lande.

Med venlig hilsen
Mette Trudsø Kruse
Chefkonsulent
Klima & EU

D +45 3339 4260
M +45 3058 2153
E MTK@lf.dk